

פרוטוקול מס' 123/ד

מישיבת ועדת הכספים, מיום ד', א' באב תשי"ט,
5.8.59, בשעה 8.00.

נכח:

חברי הוועדה:

- י. גורלי - היו"ר
- נ. לוי
- ז. צור
- י. קרמון
- י. אפרת
- י. בצר
- ז. סוזאני
- ט. חזני
- א. בהיר
- א. כהן
- ח. רובין
- ש. דיין

סוזאני:

שר האוצר ל. אשכול

- וה"כ ד"ר סנה
- מר גילת - מנהל מרכז ההשקעות
- ד"ר לבנטל - יועץ משפטי של משרד המסחר והת
- ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים
- מר דרזין - יועץ משפטי למשרד האוצר
- מר גרינשטיין - מטעם משרד האוצר
- מר אריאלי - מטעם האוצר
- ד"ר מאירי - מנהל משרד מבקר המדינה
- מר גרינוולד - מטעם משרד מבקר המדינה
- מר יעקבסון - מזכיר

סדר-היום:

1. חוק לעידוד השקעות הון
2. הנעה לסדר היום של חה"כ סנה בענין הקלות נוספות להון חוץ
3. דו"ח מבקר המדינה

היו"ר י. גורי:
אנחנו עוברים לחוק לעידוד השקעות הון.
הנמקות ובירורים היו בוועדת המסנה בצורה
מקיפה מאד במשך עשרות שעות. אני חושב שהיינו מיטיבים לעשות אילו כעת
היינו מסתפקים בהצבעה בלבד, בייחוד שבטליאת הכנסת תינתן אפשרות לנמק
את ההסתייגויות.

ה צ ב ע ו ת

סעיף 3(2)

- הצעת חה"כ סוזאייב - לא נתקבלה
- הצעת חה"כ סנה - לא נתקבלה
- הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

הסעיף, בהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 3(4)

- הצעת חה"כ בדר וסוזאייב - לא נתקבלה
- הצעת חה"כ צור - לא נתקבלה
- הצעת חה"כ קלמר - לא נתקבלה
- הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

הסעיף, בהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 4

- הצעת חה"כ קלמר - לא נתקבלה

הסעיף, בהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 9

- הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

הסעיף, בהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 10

- הצעת חה"כ סוזאייב - לא נתקבלה

הצעת חה"כ בדר, להוסיף סעיף אחרי סעיף 10 - לא נתקבלה

אני מצטרף להצעה זו של חה"כ בדר.

י. סוזאייב:

סעיף 10, בהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 11

היו"ר י. גורני:

י. בדר:

איזה פגם.

אולי חה"כ בדר היה מוכן לוותר על הסתייגות זו?

כדי להראות רוח טובה אני מוכן לוותר על
ההסתייגות הזאת למרות שאינני חושב שיש בה

סעיף 11, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 13(2)

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

הצעת חה"כ קלסר - לא נתקבלה

הסעיף, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 14

בעד הצעת חה"כ בדר וסוזאייב - 4
נגד - 4

סעיף 14 נתקבל בשתי גרסאות

סעיף 15

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

הצעת חה"כ גורני - נתקבלה

סעיף 15, כהצעת הוועדה ובתיקון הצעת חה"כ גורני - נתקבל

סעיף 16

הצעת חה"כ סוזאייב - נתקבלה

הצעת חה"כ צור - לא נתקבלה

סעיף 16, כהצעת הוועדה ובתיקון הצעת חה"כ סוזאייב - נתקבל

הסתייגות למסלה בסעיף 16

סעיף 18

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

בעד הצעת חה"כ סוזאייב וברד - 4
נגד - 4

סעיף 18 נתקבל בשתי גרסאות (כנ"ל)

היו"ר י. גורי:
אני רוצה להודיע לחברי הוועדה כי קיבלתי
מכתב שחה"כ זיין חוזר להיות חבר בוועדת
הכספים וחה"כ צדוק יוצא מהוועדה.

סעיף 22

בעני הצעת חה"כ סוזאייב - 4
נגז - 4
הצעת חה"כ צור רובין - לא נתקבלה
הצעת חה"כ קלמר - לא נתקבלה

סעיף 22 נתקבל בשתי גרסאות (הגרסא האחת: למחוק את הסעיף

סר גילת:
בטופס המודפס חסר תיקון לסעיפים 23 ו-24 שד"ר
קיטרון רצה להודיע עליו.

ד"ר קיטרון:
אנחנו מבקשים להכניס תיקון-נוסח בסעיפים 23
ו-24. בסעיף 23 צריך להגיד: האמור בחוק זה על
מפעל מאושר חל גם על נכס מאושר, פרט לסעיפים 22 ו-32. באופן מקביל
צריך לומר בסעיף 24: האמור בחוק זה על השקעה מאושרת חל גם על הלוואה
מאושרת, פרט לסעיף 66.

היו"ר י. גורי:
אעמיד להצבעה את הסעיפים האלה בנוסח הסתורן.

סעיף 23

הצעת חה"כ קלמר - לא נתקבלה

הסעיף, כהצעת הוועדה ובתיקון שנוסח ע"י ד"ר קיטרון - נתקבל

סעיף 24

סעיף 24, כהצעת הוועדה ובתיקון שנוסח ע"י ד"ר קיטרון - נתק

סעיף 25

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה
הצעת חה"כ גורי - נתקבלה
הצעת חה"כ סוזאייב - לא נתקבלה
הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

סעיף 25, כהצעת הוועדה ובתיקון שהוצע ע"י חה"כ גורי - נתקב

סעיף 26

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

סעיף 26, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 27

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

סעיף 27, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 28

הצעת חה"כ קלמר - לא נתקבלה

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

סעיף 28, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 29

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

הצעת חה"כ סנה - לא נתקבלה

סעיף 29, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 30

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

סעיף 30, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 31

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

סעיף 31, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 33

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

סעיף 33, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 36

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

הצעת חה"כ סנה - לא נתקבלה

סעיף 36, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 37

הצעת חה"כ בדר וקלטר - לא נתקבלה

סעיף 37, כהצעת הוועדה - נתקבל

סעיף 38

הצעת חה"כ בדר - לא נתקבלה

סעיף 38, כהצעת הוועדה - נתקבל

הצעת חה"כ סוזאייב להוסיף סעיף אחרי סעיף 38 - לא נתקבלה

סעיף 40

הצעת חה"כ סוזאייב וצדוק - נתקבלה

סעיף 40, כהצעת הוועדה ובתיקון הצ"ל - נתקבל

סעיפים 42 ו-43

הצעת חה"כ צדוק לסעיפים 42 ו-43 - נתקבלה

הצעת חה"כ רובין - לא נתקבלה

הצעת חה"כ קלטר לסעיף 43 - לא נתקבלה

סעיפים 42 ו-43, כהצעת הוועדה ובתיקון שהוצע ע"י חה"כ צדוק - נתקבלו

הינו"ר י. גורי:

כאן אנחנו מפסיקים את ההצעות. בשתי ישיבות קיימנו בירור בענין הודעת הממשלה על הקלות נוספות למהון חוץ. היתה הצעה לסדר היום של חה"כ סנה, קיימנו שני בירורים והיום אנחנו רוצים לסיים את הבירור. חה"כ סנה ביקש לאפשר לו להסתייע במסמכים שיש ברשותו. האפשרות הזאת ניתנת לו.

ס. סנה:

בזמנו נתבקשתי ע"י כמה מחברי הוועדה להביא מעודות או מקורות מהם שאבתי אינפורמציה בלאשמותי על הרמן אבס. קודם כל אביא את המקורות כפי שאני נתקלתי בהם.

יצא ספר של הוועד לאיחוד גרמניה שנקרא
"מי הם האנשים שעומדים בראש השלטון בנון". בספר זה נאמר שהרמן
אבס היה בין היועצים הפיננסיים הקרובים ביותר של היטלר.
אחר-כך נאמר ש"כחבר מועצת המפקחים של מפעלי א.א.ג. לקח חלק פעיל
בפעולות המלחמיות וברוחים המלחמתיים של הקונצרן הזה".

בהמשך הדברים מצטט הספר רשימת פושעי המלחמה
אשר נערכה ע"י השלטונות האמריקניים. כאן מצוטטת תעודה של "department
of justice of U. S." בתעודה זו נאמר שהרמן אבס הוא אחד מ-8
בעלי העוצמה בעקיפין, אשר השפיע על הכיוון הסוטליטרי של
המשטר ההיטלרי.

המקור השני שספר זה מזכיר זו תעודה של
הממשל הצבאי האמריקני בגרמניה. בתעודה זו כתוב: "הרמן אבס זה היה
רוח המכוונת של הבנק הגרמני המנוול אשר איחד בתוכו ריכוז בלתי
רגיל של עצמה כלכלית עם השתתפות פעילה במדיניות הפושעת של המשטר הנאצי.
הבנק הגרמני של הרמן אבס הופיע כמוסד גב של הממשלה הגרמנית ושרת
את החדירה הכלכלית של גרמניה למדינות הגרורות אשר נכבשו קודם לכן באירופה.
בהמשך נאמר: "בכלל פשעי המלחמה הרמן אבס נדון ביוגוסלביה שלא בפניו
ל-15 שנות עבודת פרך".

זהו ספר אחד.

היה רצוי שתגיד לנו מיהו בעל המאמר ואיפה
הוצא הספר.

היו"ר י. גורי:

זהו אוסף של מאמרים על כל מיני אנשים ומוסדות.
אין מחבר. הספר הוצא ע"י הוועד לאיחוד גרמניה

ס. טנה:

בברלין.

נניח שרוצים לבדוק ולחבון את הדברים; מה צריך
לעשות?

היו"ר י. גורי:

אני מבין את הספיקות ואני הבאתי אותם בחשבון.
אני חושב שכאשר אגמור לא יהיו שאלות. אני
רק קובע שבספר זה צוטטו שני מקורות אמריקניים.

ס. טנה:

אחר-כך נתקלתי בספר שיצא בפולין ושהמחבר שלו
הוא חומחה לעניני גרמניה. הספר בכלל אינו עוסק בענינים אלה אלא בעניני
כלכלה. אולם כאשר הוא מדבר על מוסד שנקרא "הבנק לשיקום גרמניה" ומוסד
אינפורמציה, הוא מזכיר שני מנהלים. על אחד מהם הוא אומר: "בהנהלתו יושב
הידוע מרשימת 40 פושעי המלחמה הראשונים - הרמן אבס". הספר הזה אינו
דן בפשעי מלחמה, הוא מדבר על המוסד, אבל כאשר מזכיר את המנהל הוא
מזכיר זאת.

יש עוד ספר אשר יצא באמריקה, ולמזלי הספר
הזה הוא אנטי קומוניסטי. שמו: "Germany plots with the Kremlin"
כלומר "גרמניה עושה קנוניות עם קרמל".

מי הוציא אותו?

א. בהיר:

החשוב הוא שאינני יודע בדיוק, אבל אני יכול
לראות. המחבר הוא T.H. Tetens.

ס. טנה:

והוא נמצא לרשותכם בספריית הכנסת.

בספר הזה נאמר שהרמן אבס ועוד אחד ממנהלי
הבנק "were influential supporters of the Hitler regime".

חברי ועדה נכבדים, ידעתי שעלי להביא איזה מקור
אוסטני. חיפשתי את המסמכים שציטטי לעיל אולם לא יכולתי להשיג אותם בישראל.
אנב חיפוש מצאתי דבר לאין ערוך חשוב יותר - אחד הספטים של רשימת
פושעי המלחמה הערוכה ע"י הממשל האמריקני בגרמניה ואשר הוצא ע"י הצבא
האמריקני בגרמניה. זהו מסמך שכולל רק שמות - רשימה של הפושעים המנוקשים.
ברשימה הזו מופיע גם שמו הרמן אבס.

שר האוצר ל. אשכול:

עבור איזה פשעים הוא מבוקש?

מ. סנה:

לפי ההגדרה: "כל מיני פשעים".

התפקיד לחפש אותו הוטל על בריטניה.

שר האוצר ל. אשכול:

מה נאמר לגבי המבוקשים האחרים - גם כל עבור "כל מיני פשעים"?

מ. סנה:

יש שמבוקשים עבור רצח, ענויים וכך הלאה.

שר האוצר ל. אשכול:

אולי הוא נסע בלי ויזה? - אינני יודע לפי הגזרה זו מה הפשעים המיוחסים לו.

מ. סנה:

ד"ר שבער הודיע למדינת ישראל שלא הוא ולא בני משפחתו לא היו מעורבים בשום פשעי מלחמה ובכך, על יד שמו של הרמן אבס מופיע השם אוטו אבס המבוקש עבור גרימת ענויים. הוא היה "אנער-שטום-פיהרר" של האס.אס. הוא אח שלו. המסמך הזה ממנו אני מצטט איננו ספר - אליץ אפשר להטיל ספק - אלא רשימה אוריגינאלית, כפי שהוצאה ע"י השלטונות האמריקניים.

לא אתעקש ולא אומר ששר האוצר ידע כל זאת. אבל אני קובע שהאינפורמציה שהיא קיבל היתה אינפורמציה מטעה.

לא אתן לכם את כל החומר מפני שאינני רוצה להעסיק אתכם יתר על המידה. אולם יש תחת ידי העתקים של חלופי מכתבים בין הבנק בווינה ובין אבס המראים איך ניסו לשדוד הון יהודי. ישנו מכתב של הבנק בווינה לאבס ואישור של אבס על הטרונסקציה...

ז. סוזאייב:

איפה זה פורסם?

מ. סנה:

זה לא פורסם. תקרא את השורות האלה ותבין.

נוסף לזה יש תחת ידי מאמר שלם על אבס המסביר איך הוא שלט בימי היטלר. הוא היה אחז מעמודי התווך של המשטר הנאצי.

אני חושב שהעניין הזה הוא חמור מאד, בייחוד לאחר קבלת פנים של אישי מדינה שלנו, שרים ואנשים אחרים שמלאים תפקידים ראשוניים במעלה. אני חושב שזה מעשה שלא ייעשה.

לגבי הטרונסקציה אמרתי בפעם הקודמת שאם נחתם הסכם אין פירוש הדבר ששר האוצר בסך ידו חתם. אבל אני מבין שלא יכול לא ע"י חברת השילומים ולא ע"י חברת החשמל להחתם הסכם ששר האוצר אינו סומך ידיו עליו. אח"כ קראתי ב"הארץ" מה-30 ביוני שהטרנסקציה לגבי חברת החשמל נסתתמה. קודם היו ידיעות בעתוני ערב, מפי מר שבער, שהטרנסקציה עומדת להסתים. ב"הארץ" מה-30 ביוני נאמר שהיא נסתתמה.

אני חושב שאנחנו חייבים לקבל ציוד חשמלי מחוץ לשילומים. ב"הארץ" אפילו כתוב שהעיסקה נעשתה באישור ועדת השרים הכלכליים.

עיקר טענתי היא: א) קבלתו של הרמן אבס כאורח; ב) הכניסה אתו בעסקים. וכאשר אני אומר "אתו" אינני מתכוון אתו אישית, מפני שהוא אדם החולש על מפעלים כלכליים ועל מוסדות פיננסיים גדולים. "אתו" פירושו גם עם אחד המוסדות האלה.

לי חרו מאד דברי שר האוצר אשר אמר שאני סתם בודה מלבי ומדבר מהשרבול. לא דיברתי מהשרבול. יכולות להיות דעות שונות - ואני יודע שאנחנו עומדים אחרי עיסקה אחרת עם גרמניה שאושרה ע"י הכנסת - אבל אני חושב שגם אחרי כל זה אין להצדיק בשום פנים ואופן את הפעולה הזאת ששר האוצר השתתף בה.

שר האוצר ל. אשכול:
במידה שאני מבין לא עומדת פה לדיון עיסקה זו או אחרת עם גרמניה או עם פירסה זו או אחרת; עומדת פה לדיון השאלה אם מה שאמר סנה הוא נכון או צודק אני שאמרתי כי דבריו מצוצים מהשרבול.

חה"כ סנה ציטט כמה ספרים. לגבי הספר הראשון היו צריכים לשאול כמה שאלות כדי לדעת מהו הספר הזה.

ס. סנה: אני בעצמי אינני יודע.

שר האוצר ל. אשכול:
תפקידי אינו לסנוגר על אבס, אבל באותו ספר אפריקני שאתה הבאת, בדף 147 באמצע נאמר:
"Dr. Ademaer is... a close friend of Dr. Robert Pfordmungs and of Herman Abj."

ס. סנה: העובדה שאבס כעת חשוב אצל אדנאואר ידועה לכולם.

שר האוצר ל. אשכול:
כאן כתוב שהוא ידיד קרוב של אדנאואר וכידוע אדנאואר לא היה נאצי.

עובדה היא שבכל הספרים הללו לא נאמר שהוא נאצי. נאמר שהוא חסך במסטר ההוא, עבד והיה יועץ, אבל לא נאמר שהיה נאצי.

מענין גם שברשימה הזאת של פושעים אשר חה"כ סנה הראה לנו מנוקש אבס עבור פושעים שונים ולא על רצח, ענויים וכן הלאה, כפי שמואשמים אחרים. אילו היינו יושבים במשפט והיינו דנים את אבס היינו צריכים לחקור, ויש בוודאי מוסדות כאלה באפריקה, ואולי גם בגרמניה, שעסקו בזה. אני לא רוצה להגיד שהוא כן פושע או לא פושע.

בישיבה הקודמת הבאתי איזה מאמר מעודכן של עתון שווייצרי - עתון שאינו נאצי - וקראנו שם דבר אחר על אבס. על כל פנים לא הוזכר שהיה נאצי או לא היה נאצי.

כאשר הבאתי את דברי בפני הוועדה הזכרתי עוד שבשנת 1951 הוא היה בוועידה בינלאומית בסן פרנציסקו. אם הוא היה כ"כ מנוקש למה לא תפסו אותו?

אבל טוב, כל זה אינני אומר בכדי לנכות מאבס מה שחה"כ סנה רוצה להעליל עליו.

חה"כ סנה הופיע ואמר ששר האוצר מנהל מו"מ עם נאצים. קמתי ואמרתי: זה מצוץ מהשרבול ומן האצבע. ראיתי אותו פעם אחת במשרד - כך לא מנהלים עסקים - ואמרתי שלא ניהלתי מו"מ ולא עשיתי שום הסכמים אתו.

אני לא חושב כמו חה"כ סנה, כמו חה"כ בדר ואחרים; אני בעד קבלת קרדיטים מגרמניה אם נוכל לקבל. לי אין צורך להסתתר. אבל זו עובדה שלא ניהלתי מו"מ ולא עשיתי שום הסכמים. גם לפני ביקורו של אבס קיבלנו ציוד מא.א.ב.

על זה היה הוויכוח, וזה היה מה שהכחשתי.

ס. סנה: חוץ מזה היתה הצעה לסדר-היום שהכנסת העבירה לוועדה.

שר האוצר ל. אשכול:
באיזה ענין? אילו היו שואלים אותי ממי אנחנו קונים מכוונות בגרמניה הייתי אומר שאינני יודע. אילו אמרו לנו לבדוק למי אנחנו מוכרים תפוחי-זהב, יתכן ויתברר שאנחנו מוכרים לפירמות שבזמנן היו נאציות. אני לא בדקתי למי אנחנו מוכרים את הנחושת של תמנע. אינני בטוח אם היא אינה מגיעה לבתי-חרושת שבזמנן היו רתומים למכונת המלחמה ואולי היו גם נאצים ממש. גם את היהלומים אין לי שום מושג למי אנחנו מוכרים.

אף אחד לא מסר תפקיד זה לוועדת הכספים. ברגע זה אנחנו מספלים בבעיה אם מה שאתה אמרת נכון או מה שאני אמרתי נכון. אתה הסתמכת על מה שנאמר בעתוננים. כל עתון כותב ע"י הכתב הכלכלי שלו ולעתים אני מכחיש ולעתים אינני מכחיש. גם אילו כתבו שניהלתי מו"מ עם גדול הנאצים לא הייתי מתעניין בכך. זהו מה שיש לי להגיד. הוויכוח איננו אם אנחנו מזמינים ציוד חשמלי מגרמניה אצל א.א.ג.; זה ידוע ופירסום אלה ידועות. ואם אנחנו מוכרים את הנוחשת לא.א.ג.? יכול להיות שכן הייתי מנהל מו"מ, אבל כאשר אמרתי שזה מצוץ מהשרבול הרי זה לא דוברים ולא יער.

היו"ר י. גורי:

עשיתי כל שביכולתי כדי לקדם את הבירור הזה בתנאים בהם אנחנו עובדים. אבל אין ז.א. שאנחנו יכולים לסיים אותו עכשיו, ברגע זה, משום שאנחנו הפסקנו את ההצבעה בחוק לעידוד השקעות הון. שאנחנו רוצים להניח על שולחן הכנסת. זהו הצעה לסדר-היום ולא חוק שעלינו להביא לאישורה של הכנסת. יש לנו עוד הרבה דברים שצריכים לסיים ואני נתתי דיץ קדימה לאותם דברים אשר צריך להביא לאישורה של הכנסת. אשר לשאר הדברים, מחר אביא לוועדה את כל העניינים שצריך לסיים אותם ונקבע לוח מוסכם של עבודה במסך שבועיים-שלושה הקרובים. אני מוכן להעמיד סעיף זה כסעיף ראשון בישיבה הראשונה של הוועדה בזמן הפגרה.

י. בדר:

האם פירוש הדבר שטר האוצר לא יתן אינפורמציה על עניין הערבות לעיסקת הנשק עם גרמניה?

היו"ר י. גורי:

אין כל פירוש כזה. כל ההבטחות יקויימו. הייתי מבקש את הטר, במידה יוכל להסאר עוד

כמה רגעים...

שר האוצר ל. אשכול:

לא, אמרתי לאנחנו כשבאתי שלא אוכל להסאר אחרי שעה תשע.

היו"ר י. גורי:

אתמול פתחנו בבירור על הצעת חוק לערבויות למחר חוץ דעכבנו את הדיון מתוך הנחה שהיום נשמע מפי שר האוצר איזה הסבר, ולאחר שנשמע אותו נוכל להמשיך ולסיים את הדיון. העניין הוא מאד חשוב ואף נתבקשתי אמש ע"י מנהל משרד האוצר לעשות כל מה שביכולתי כדי להביא הצעה זו עוד מחר לאישורה של הכנסת נוכל לעשות זאת אם יינתן הסבר ע"י שר האוצר.

שר האוצר ל. אשכול:

אני שמעתי שזה תנאי. אם זה תנאי - לא אבוא.

י. בדר:

זו הבטחה שלך.

שר האוצר ל. אשכול:

אני אמלא מה שאני צריך למלא, אבל לא אעשה שום דבר תחת לחץ של תנאים.

י. בדר:

לא אמרתי "תנאי"; אתה אמרת משהו מעל כמת הכנסת, למה לא קיימת? - כבר לא קיימת.

שר האוצר ל. אשכול:

קבעתי זמן?

י. בדר:

כן, קבעת זמן.

שר האוצר ל. אשכול:

זו לא אמת.

י. בדר:

זה כתוב ב"דברי הכנסת". הבטחת ולא קיימת.

שר האוצר ל. אשכול:

צריך גם לדעת לקרוא.

היו"ר י. גורי:

לא אמרתי שזה תנאי, אמרתי שרצוי לשמוע את ההסבר. כיוון שאינני רוצה לעכב את החוק הזה אני רוצה לשאול אותך אם תוכל לבוא עד שעה שלוש.

שר האוצר ל. אשכול:

כאשר לוח הזמנים שלי ירשה לי - אבוא.

היו"ר י. גורי:

אנו חוזרים להצבעות.

ה צ ב ע ר ת

סעיף 44 - נתקבל

ב-6 נגד 5 קולות נתקבלה הצעת חה"כ בדר, סוזאייב וצדוק בסעיף (1)45.

הסתייגות: הממשלה, י. בהיר, ז. צור.

הצעת י. בדר לסעיף (1)45 - לא נתקבלה

הצעת י. גורי לסעיף (1)45 - נתקבלה
הסתייגות: ח. רובין

הצעת ז. צור לסעיף (1)45 - לא נתקבלה

סעיף 45 - עם התיקונים שאושרו - נתקבל.

הצעת מ. סנה לסעיף 46 - לא נתקבלה

הצעת מ. קלמר לסעיף 46 - לא נתקבלה.

סעיף 46 - נתקבל.

היו"ר י. גורי:

חבר-הכנסת צדוק טודיע, כי הוא מוכן

לדחות על הצעתו בסעיף 47 אם נציגי

הממשלה יודיעו על הסכמתם להצעה זו אך מבקשים שהות לדון בנוסח המתאים, שיביא והו בהקדם האפשרי.

י. גלעד:

אנו מקבלים את כוונת ההצעה, אך מבקשים

שהות לדון בה, על-מנת להביא נוסח מתאים.

אנו מבקשים לא לקבל את הסעיף המוצע בקשר לחוק הנדון.

ז. סוזיאב:

אני מקבל את הודעת מר גלעד ומוותר על

הצעת י. אני מבקש למסור הודעה מתאימה

בענין זה גם מעל במת הכנסת.

היו"ר י. גורי:

בוראי שאעשה זאת.

י. בדר:
לסדר: אין זה סדר טוב להתחיל דיון,
להפסיק ארתו באמצע, להמשיך אותו, שוב
להפסיק אותו - וכך שלוש-ארבע פעמים מבלי לסיים אותו. היום אנחנו
דנים על הצעת חה"כ סנה בפעם הרביעית.

שנית, ביקשתי את היו"ר שהסטנוגראמה
של אותה ישיבת כנסת, איפה שרשומה הבטחת מר אשכול, תהיה לנגד עינינו,
בכדי שלא יהיה ויכוח מה הובטח ומה לא הובטח, אם הוזכר מועד או לא.
בענין זה אינני מזכין להכנע לא לאוטוריטה של מר אשכול ולא לאוטוריטה
של מר גורי אלא לאוטוריטה הרבה יותר צנועה - זו של הקצונים.

היו"ר י. גורי:
אתה יודע שלא מתוך חוסר רצון לא סיימנו
את הדיון בהצעת חה"כ סנה, לא יכולתי
לסיימו. בלוח שנקבע לשבועיים הקרובים אעמיד ענין זה בתור ראשון.

(אחרי כן רשמה עע)

ה צ ב ע ו ת (המשך)

הצעת ז, צור וח, רובין לסעיף 53 - לא נתקבלה

הצעת ז, סוזיאב וח, צרוק לסעיף 53 - לא נתקבלה.

סעיף 53 - נתקבל.

סעיף 54 - נתקבל.

הצעת י, בדר לסעיף 55 - לא נתקבלה.

הצעת ס, סנה לסעיף 55 - לא נתקבלה

סעיף 55 - נתקבל.

הצעת ז, סוזיאב לסעיף 56 - לא נתקבלה.

סעיף 56 - נתקבל.

הצעת ס, קלסר לסעיף 57 - לא נתקבלה.

סעיף 57 - נתקבל.

הצעת ס, קלסר לסעיף 58 - לא נתקבלה.

סעיף 58 - נתקבל.

סעיפים 59-61 - נתקבלו.

הצעת ס, סנה לסעיף 62 - לא נתקבלה.

הצעת ז, סוזיאב לסעיף 62 - לא נתקבלה.

הצעת י, קרגמן לסעיף 62 - נתקבלה.

(ח, רובין מצטרף להצעה)

הסתייגות: הממשלה.

סעיף 62, עם התיקון שאושר - נתקבל.

הסתייגות: הממשלה.

סעיף 63 - נתקבל.

הצעת י, גורי, ז, סוזיאב וח, צרוק לסעיף 64 - נתקבלה.

הסתייגות: א, בחיר, ח, רובין.

ה צ ב ע ו ת

הצעת ס. סנה לסעיף 47 - לא נתקבלה

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 47 - לא נתקבלה

הצעת מ. קלמר לסעיף 47 - לא נתקבלה

סעיף 47, בנוסח הממשלה - נתקבל.

סעיף 48 - נתקבל.

הצעת ז. סוזיאב וח. צדוק לסעיף 49 - לא נתקבלה.

ההצעה האלטרנטיבית של ז. סוזיאב - לא נתקבלה.

סעיף 49 - נתקבל.

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 50 - לא נתקבלה.

הצעת ח. רובין לסעיף 50 - לא נתקבלה.

סעיף 50 - נתקבל.

הצעת י. בדר לסעיף 51 - לא נתקבלה

הצעת מ. קלמר לסעיף 51 - לא נתקבלה.

סעיף 51 - נתקבל.

ח. רובין: לשם מה נחוץ סעיף 52?

י. גלעד: בסעיף 8(ב)(4) של החוק לעידוד השקעות הון

מ-1948 ישנה סמכות לשר האוצר להקטין את המס על הכנסות מחו"ל של אדם הנמצא בארץ 7 שנים, והסעיף הזה כבר מופעל לגבי פנסיונרים.

ז. סוזיאב: אם כן, אני מוותר על הצעת י.

ה צ ב ע ו ת

סעיף 52, בנוסח הממשלה - אושר.

ה צ ב ע ו ת (המשך)

סעיף 64, עם התיקון שאושר - נתקבל.

סעיף 65 - נתקבל.

הצעת ז. צור לסעיף 66 - לא נתקבלה.
(ח, רובין מצטרף להצעה)

הצעת ס. סנה לסעיף 66 - לא נתקבלה

סעיף 66 - נתקבל.

הצעת ס. קלמר לסעיף 67 (א) - לא נתקבלה.

סעיף 67 - נתקבל.

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 68 (א) (2) - לא נתקבלה.

הצעת ז. צור לסעיף 68 (א) (2) - לא נתקבלה.
(ח, רובין מצטרף להצעה)

הצעת ח. צדוק לסעיף 68 (א) 2 - נתקבלה.

הצעת ס. קלמר לסעיף 68 (א) 2 - לא נתקבלה.

סעיף 68, עם התיקון שאושר - נתקבל.

ח. רובין: לאחר שהצעת חבר הכנסת צדוק נתקבלה, אני סגן על הנוסח המקורי.

ה צ ב ע ו ת

הצעת ז. סוזיאב, לסעיף 69 - לא נתקבלה

סעיף 69 - נתקבל.

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 70 - לא נתקבלה

הצעת ס. סנה לסעיף 70 - לא נתקבלה

סעיף 70 - נתקבל

הסעיפים 71-72 - נתקבלו

ה צ ב ע ו ת (המשך)

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 73 - לא נתקבלה

סעיף 73 - נתקבל.

לחבר-הכנסת בדר ישנן עוד כמה הצעות,
שאינן סופיעות בלוח ההסתייגויות,

היו"ר י. גורי:

אחת מהן לסעיף 74.

המדובר בהצעות חבר-הכנסת בדר שהגיש
בזמנו ושאינן סופיעות בלוח ההסתייגויות,
מאחר שלא שמענו את ההצעות, אני מבקש לתת הזדמנות להסביר אותן
וכן לשמוע את דעת נציגי האוצר בקשר להצעות אלו.

ז. סוזיאב:

אנו מוכנים לקבל את ההצעה שהמינהלה תהיה
רשאית, בהסכמת המפעל, לקבוע שיטת חישוב אחרת.

א. גילת:

אנו קובעים בחוק עיקרון כללי לחישוב ההנחות
במקרה של מפעל מעורב, וההצעה היא לאפשר סטייה
מהעיקרון הכללי, לפי הצעת המינהלה, בהסכמת המפעל. איננו רוצים שכל
מפעל יוכל לבקש סטייה מהעיקרון שנקבע, ועל-כן אנו מציעים שהעיקרון
הכללי יחול בכל המקרים, אלא אם המינהלה, בהסכמת המפעל, יקבעו שיטת
חישוב אחרת.

י. גלעד:

ה צ ב ע ו ת

סעיף 74, עם התיקון שהוצע ע"י נציגי הממשלה - נתקבל.

הצעת ז. סוזיאב לסעיף 75 - נתקבלה

האם הממשלה מבקשת לרשום הסתייגות?

היו"ר י. גורי:

אנו רוצים עוד לשקול בדבר.

י. גלעד:

אני מבקש לרשום לי זכות להסתייגות.

א. כהן:

סעיף 75, עם התיקון שאושר - נתקבל.

ועדת הכספים
5.8.59

ע.ע.

אני מציע לתת זכות ערעור לגבי סעיף 76(א).

הג' בדר:

לאחר שנתקבלה הצעת חברי-הכנסת בדר,
סוזיאב וצדוק לסעיף 45(1), אני חייב לציין

היור"ר י. גורדי:

כי חבר-הכנסת צדוק הודיע שאם תתקבל ההצעה והממשלה תרשום הסתייגות,
הוא מבקש למחוק את שמו מההצעה.

(אחרי כן רשמה טא)

מ. קלמר:

הפעלת הסנקציות צריכה להיות נתונה בידי אינסטנציה משפטית.

היו"ר י. גורי:

אני מציע שתגיש הצעתך מנוסחת בכתב.

י. גילת:

אשר להצעתו של מר בדר, אין נוהג לבטל אישורים לפני מסירת הודעה. ולכן אינני חושב שיש להתנגד למסירת הודעה מוקדמת.

אשר להצעת מר קלמר, היתה הצעה של מר צדוק, שכל ענין הבטולים לא ייעשה בפרוצדורה המקובלת היום, אלא על ידי בית משפט, ואנו היינו מוכנים להסכים להצעה, אלא שמר צדוק בעצמו הסיר את ההצעה, כי על ידי כך אנו מכניסים נוקשות גדולה מדי. אם נעשה זאת בפרוצדורה המקובלת יש אפשרות של שיקול גמיש ואין זה מונע אפשרות לפנות לבית המשפט.

היו"ר י. גורי:

אני מביין שסעיף ג' נמחק ולכן אין מקום להצעתו של מר בדר לסעיף ג'.

י. בדר:

כוונתי היא שבענין זה תהיה פרוצדורה אחרת, כי יש הבדל בין אי-מתן אישור ובין ביטול אישור. הצעתי היא אפוא: החלטת המנהלה לפי סעיף זה נתנת לערוער בפני בית המשפט המחוזי ושר המשפט יקבע בתקנות סדרי הערעור.

הצעת מר בדר - נתקבלה

סעיף 77 - אושר

סעיפים 78-79 - ללא הסתייגות - אושרו

היו"ר י. גורי: בסעיף 80 הסתייגות למר בדר.

י. בדר: אני מוותר על ההסתייגות.

סעיף 80 - אושר

סעיפים 81, 82, 83, 84, ללא הסתייגות - אושרו

היו"ר י. גורי: בסעיף 85 הצעה למר בדר - במקום המלים "יהיה המנהל רשאי" יבואו המלים: יוציא המנהל לפי בקשת המפעל.

י. גילת: לפי החוק הקיים המנהל היה חייב לתת תעודה אם הוכח שהתכנית בוצעה. בחוק החדש יהיה כתוב שהמנהל חייב לתת תעודה גם מבלי שהוכח שהתכנית בוצעה.

י. בדר:

אני מסיר את הסתייגותי. אני מציע כי במקום המלים "יהיה רשאי המנהל" יבוא: "יהיה המנהל חייב".

מ. קלמר:

ה צ ב ע ה

הצעת מר קלמר - נדחתה

סעיף 85, כמוצע, נתקבל

היו"ר י. גורי: בסעיף 86 הצעה למר בדר: החלטת המנהל לפי סעיף זה נתונה לערעור לבית הדין המחוזי.

ה צ ב ע ה

הצעת מר בדר - נדחתה

סעיף 86, כמוצע, נתקבל

סעיף 87, ללא הסתיגויות - אושר

היו"ר י. גורי: בסעיף 88 מציע מר בדר את התוספת הבאה: אלא אם לפני כן הוענקו למפעל להשקעה או לבנין זכויות שלא נתנו לפי הרוק.

י. גילת: איננו מחייבים שום איש לעבור לחוק החדש, אבל אם הוא עובר לחוק החדש, הוא אינו יכול להנות משני עולמות. או שהוא נשאר בחוק הקיים או שהוא עובר לחוק החדש.

ז. סוזאייב: אם בחוק החדש ב-90 סעיפים ניתנות הקלות ובסעיף אחד גורעים משהו מזכויות שניתנו, אפשר לבלוע גלולה קטנה זו. אבל ישנם מפעלים שקבלו זכויות מיוחדות, לא תמיד במסגרת סעיף זה או אחר של החוק, אבל באשור מרכז ההשקעות. לגבי מקרים כאלה אני תומך בהצעת מר בדר שהעברה לחוק החדש לא תבטל את הזכויות שניתנו על פי החוק הקודם.

י. גילת: אם הובטחו למישהו זכויות חוקיות שאינן נובעות מחוק עידוד השקעות הון, העובדה שחוק עידוד השקעות הון נשתנה לא תשפיע על זכויות אלו. האם אתה מתנגד שבשעת המעבר לחוק החדש, נבדוק ענין זה?

א. כהן: במידה שהחוק המקורי הכיל יתרונות שאינם קיימים בחוק החדש, ובעל מפעל מבקש בכל זאת להכיל את החוק החדש על מפעלו, ענינו הוא אם לוותר על היתרונות שנתנו לו או לא. ולא לכך נחכוון ד"ר בדר. הא נחכוון לכך שבמסגרת הסמכויות שנתנו למנהל או לשר במסגרת החוק הקודם, נתנו הבטחות שיש בהן משום יתרונות מסויימים שאינם כלולים בחוק החדש. יכול להיות מצב שאם אדם יבוא ויבקש להחיל עליו את החוק החדש, יגיד לו מנהל מרכז ההשקעות: בבקשה, אבל חוזיר את ההנחות שנתנו לך. יש צורך בהצהרה רשמית של מנהל מרכז ההשקעות שלא ישחמש בסמכות זו כדי לבטל יתרונות שנתנו.

מר גילת: מפעל אחד קיבל בשנת 1950 מכתב שבו נתנה לו ה"ת להמיר רווחיו ולהעבירם לחו"ל לפי השער הרשמי שהיה קיים באותה תקופה וללא הגבלה. אחר כך הבינו במה הענין ולא נתנו יותר מכתבים כאלה. האם ייתכן שאדם זה יוכל להמיר רווחיו עד היום לפי שער של 360 פר' הדולר? אשור ידינו בענין שאיננו יודעים מה הוא. אני יכול להודיע כי מאז נכנסתי ל"ידי כמנהל מרכז ההשקעות, לא חתמתי על שום מכתב כזה. ועתה, לפני ש... יודם תעודה שהוא עובר לחוק החדש, אשאל אותו אם יש לו מכתבים מסוג שציינתי, ואני אשקול ואחליט. ואם ירצה יוכל אדם זה לערער על החלטתי.

היו"ר י. גורי: אני מעמיד להצבעה הצעת מר בדר.

ה צ ב ע ה

הצעת מר בדר - נדחתה

סעיף 88, כמוצע, נתקבל

הסתיגות למר בדר.

סעיפים 89, 90, 91, 92, 93, 94, ללא הסתיגויות - נתקבלו

חוק לעידוד השקעות הון - אושר

מר קטרון: אני מבקש להחליט איזה הסתיגויות להתיר למר סנה.

היו"ר י. גורי: ברגע זה אין לי הצעה. אני אביא הצעה בהמשך הישיבה.

ועתה, לאחר שסיימנו הדיון בחוק לעידוד השקעות, נותרו בסדר היום 3 סעיפים: דו"ח מבקר המדינה, צו תעריף מכס ופטור, ופטור ישובים ממס הכנסה.

עכשו יביא בפנינו מר קשתי ענין דחוף של משרד הבטחון. ולאחר מכן נעבור לדיון בדו"ח מבקר המדינה.

ז. צור: צריך להביא לקריאה שניה ושלישית חוק הארנונה.

היו"ר י. גורי: אתמול העברנו בקריאה ראשונה, כמעט ללא ויכוח, את החיקונים בחוק הארנונה. הכנסת העבירה אלינו את החוק לקריאה שניה ושלישית. אני מציע להצביע את החוק ללא כל ויכוח.

מר גבעוניא: האם מותר לי לבקש לדחות ההצבעה עד אשר אתיעץ עם שר האוצר?

היו"ר י. גורי: הועדה שמעה כל נימוקי באי-כוח האוצר והחליטה כאשר החליטה. אם שר האוצר יחליט להסתייג, הרשות בידו לעשות זאת. מכל מקום, אינני יכול לפתוח בויכוח מחודש בענין זה.

מר גבעוניא: אנו לא הוזמנו לדיון שקויים אתמול בוועדה ולא השתתפנו בו.

היו"ר י. גורי: זו טענה צודקת ואני מקבל אותה. אני נוחן לך אפשרות להביא עכשו עמדת האוצר,

מר גבעוניא: כדי להביא עמדת האוצר אני צריך להתייעץ עם הממונים עלי.

היו"ר י. גורי: אני מוכן לדחות את ההצבעה בענין זה עד מחר בבקר. אני מתנגד לכך. מר גבעוניא יכול להתייעץ עם שר האוצר עד שעה 15.00. בשעה זו מתכנסת הועדה והוא יוכל להביא עמדת האוצר. ואם עד אז לא יביא מר גבעוניא עמדת האוצר, אבקש להצביע את החוק גם מבלי לשמוע עמדת האוצר, שבלאו הכי שמעננה מספר פעמים.

ז. צור: הואיל ובוועדת הכספים אין התנגדות להצעת התיקון, אני מציע שנראה אותה כמאושרת, אלא אם תבוא התנגדות מטעם האוצר.

היו"ר י. גורי: אני מקבל הצעת מר צור. ומעמיד להצבעה הצעת החוק לתיקון חוק הארנונה בסייג אחד, שאם תבוא הודעה מטעם האוצר שיש לו התנגדות, נשוב ונדון בה.

הצעת החוק לתיקון חוק הארנונה, בסייג שנתקבל - אושרה

מ. חזני: אני מבקש שהועדה תביע משאלה בפני שר האוצר, שיתקיין את התקנות עוד בתקופת כהונתה של ועדה זו ויביאן

לאישורה.

היו"ר י. גורי: אביא משאלה זו בפני שר האוצר.

(אחרי כן דיון בתקציב הבטחון - רשמה מא)

עם צאת הכנסת לפגרת הפסח ברכנו כבר את
יהודית להולדת בנה.

הי"ר י. גורי:

מסתבר, כי ביום ב' זה עומדת יהודית לצאת
עם חברה לחיים לארצות הברית לתקופה של שנה ומחצה.

אנו, חברי וועדת הכספים, מאחלים לה:
צאתך בשלום ובואך לשלום.

רבות נהנינו מעזרתה הברוכה ואם בשובה
תרצה לחזור אלינו, הרי במידה והדבר יהיה תלוי בנו, נקבל תמיד
ברצון את העזרה שניתנה לנו על ידה עד כה.

איחולינו הלבביים סלווים אותך בדרכך.

אני מודה לכם על הברכות והאיחולים. גם על
האפשרות שניתנה לי לעבוד במחיצתכם

גב' י. לוי:

וללמוד הרבה תוך עבודה זו.

אנו מכריזים הפסקה לשעה.

הי"ר י. גורי:

הישיבה ננעלה בשעה 12,00